

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2020r.

Polski Związek Jeździecki
ul. Karola Miarki 11D
01-496 Warszawa

Szanowna Pani
Danuta Dmowska – Andrzejuk
Minister Sportu

Polski Związek Jeździecki z siedzibą w Warszawie zwraca się do Pani Minister w następującej sprawie.

Komisja Rewizyjna Polskiego Związku Jeździeckiego pismem z dnia 14 sierpnia 2020r. zwróciła się do Zarządu PZJ z wnioskiem o uchylenie zapisu § 3 ust. 1 Wytycznych w Sprawie Warunków Organizacji Zawodów Jeździeckich w Polsce w związku z COVID-19.

Treść tego zapisu jest następująca **„Badania lekarskie muszą być aktualne. Orzeczenia lekarskie, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020r., zachowały ważność do 04.08.2020r.”**

Komisja Rewizyjna Polskiego Związku Jeździeckiego w piśmie z dnia 14 sierpnia 2020r. stwierdziła, że zapis ten jest sprzeczny z art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Przepis ten wskazuje, że jeżeli odrębne przepisy w zakresie badań lekarskich, innych niż określone w ust. 1 lub badań psychologicznych, wymagają posiadanie aktualnego orzeczenia lekarskiego albo psychologicznego, a ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., orzeczenie to zachowuje ważność, nie dłużej jednak niż do upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Zatem Wytyczne tego zapisu ustawowego nie mogą zmienić.

W piśmie tym Komisja Rewizyjna PZJ powołała się na stanowisko Działu Prawnego Ministerstwa Sportu.

W związku z powyższym Polski Związek Jeździecki wnosi o stwierdzenie w trybie nadzoru czy wyżej zacytowany zapis Wytycznych może obowiązywać i być egzekwowany na przez osoby oficjalne na zawodach konnych, w szczególności czy brak aktualnych badań lekarskich po 4 sierpnia 2020r. może być podstawą niedopuszczenia zawodnika do zawodów konnych.

Zarząd Polskiego Związku Jeździeckiego ma świadomość obowiązywania art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Należy jednak zwrócić uwagę, że jeździectwo jest jednym z najbardziej niebezpiecznych sportów i co za tym idzie bardzo urazowym. Starty w zawodach oraz treningi wiążą się z ryzykiem odniesienia kontuzji lub ciężkich urazów, w tym z ryzykiem utraty życia.

Co najważniejsze, utrata kontroli nad koniem podczas rozgrzewki na zawodach, podczas treningu lub utrata kontroli nad koniem w wyniku nagłego zasłabnięcia zawodnika podczas np. wsiadania lub zsiadania może wywołać tragiczny skutek w postaci stratowania przez pędzącego konia czy też spowodowania np. wypadku drogowego. Takie przypadki miały miejsce nieraz w historii hippiki, stąd w jeździectwie przekłada się najwyższą wagę do stanu zdrowia jeźdźcy i częstej weryfikacji tego stanu zdrowia. Jedyna skuteczna kontrola konia ma miejsce w sytuacji działania jeźdźcy na nim siedzącego. Nadmieniamy, że do sportu jeździeckiego używane są konie w zdecydowanej większości o wysokim temperamencie i jest to kolejny przyczynek do należytej kontroli zdrowia zawodnika. Stan epidemii nie oznacza, że zdrowie ludzi wraz z jego ogłoszeniem nie będzie ulegało pogorszeniu. Wręcz przeciwnie. Posługując się porównaniem z życia mamy przykład niewprowadzenia ulg w kwestii badań technicznych pojazdów z powodu stanu epidemii i muszą one być przeprowadzane. Pędzący koń bez kontroli to tak jak samochód bez hamulców, których zużycia nikt nie sprawdził, ponieważ badanie techniczne zachowywałoby ważność do 60 dni po odwołaniu stanu epidemii. Każdy sport ma swoją specyfikę. Jeździectwo w siedmiu swoich konkurencjach poprzez użytkowanie konia w stresujących go warunkach w kontekście narażenia osób postronnych jest nieporównywalnie bardziej niebezpieczne od wszystkich innych sportów.

Gdyby stosować się do wskazanego wyżej zapisu art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r. w przypadku utrzymywania się stanu epidemii przez dłuższy czas, co jest bardzo prawdopodobne, związki sportowe de facto stracą dostęp do informacji o aktualnym

stanie zdrowia zawodników, co stwarza bardzo duże niebezpieczeństwo dla bezpieczeństwa uprawiania sportu.

W przypadku jeździectwa to niebezpieczeństwo jest nawet większe dla osób postronnych i oglądających ten sport niż dla samego zawodnika. Zaznaczamy, że sport jeździecki jest uprawiany w wieku od 8 lat do ponad 60 lat. W sporcie konnym z natury rzeczy podczas prób terenowych zarówno wierzchowych jak w powożeniu, a także podczas ujeżdżenia, skoków przez przeszkody nie odgradza się aren od publiczności w stuprocentowy sposób zabezpieczający osoby postronne. Stosowane tymczasowe ogrodzenia nie są przeszkodą dla pędzącego bez kontroli konia.

Zawodnik uprawiający sport, który intensywnie trenuje i uczestniczy w zawodach, a tym samym ustawicznie obciąża swój organizm dużym wysiłkiem fizycznym i psychicznym. Zatem brak obowiązku okresowej kontroli stanu zdrowia jest zdaniem Zarządu PZJ ewidentnym narażaniem zawodników na niebezpieczeństwo związane z pojawieniem się przeciwwskazań do uprawiania sportu i ich nie wykryciem w związku z brakiem obowiązku badań. W konsekwencji mogą wstąpić niebezpieczne wydarzenia podczas zawodów czy treningów, których skutkiem może być ciężka kontuzja czy nawet utrata życia zawodnika lub osoby postronnej.

Obawa właśnie przed takimi przypadkami legła u podstaw wprowadzenia przez Zarząd PZJ zakwestionowanego przez Komisję Rewizyjną PZJ przepisu. Z tych też przyczyn PZJ stoi na stanowisku, że pomimo obowiązywania art. 31m ust. 2, w sporcie powinno się powrócić do obowiązku wykonywania badań zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, ewentualnie zmniejszyć częstotliwość tych badań lub (i) sposób ich wykonywania, ale pozostawić obowiązek ich wykonywania.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że Rozporządzenie Ministra Zdrowia w Sprawie Kwalifikacji Lekarzy Uprawnionych Do Wydawania Zawodnikom Orzeczeń Lekarskich o Stanie Zdrowia oraz Zakresu i Częstotliwości Wymaganych Badań Lekarskich Niezbędnych Do Uzyskania tych Orzeczeń z dnia 22 lipca 2016 r. ,tj. z dnia 30 kwietnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 812) wskazuje na trzy rodzaje badań – wstępne, okresowe oraz kontrolne.

Powstaje pytanie czy wskazany wyżej zapis art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r. odnosi się do badań tylko okresowych czy również do kontrolnych.

Badanie kontrolne obejmuje ogólne badanie lekarskie oraz badania specjalistyczne i diagnostyczne uwarunkowane stanem zdrowia. Badania kontrolne wykonuje się u zawodników, którzy podczas uprawiania sportu doznali urazów, w tym urazów głowy, zmian przeciążeniowych, utraty przytomności lub porażki przez nokaut.

Co w sytuacji, gdy wiadomo, że zawodnik odniósł poważny uraz wymagający badań kontrolnych, a pomimo tego nie dysponuje badaniem kontrolnym i chce uczestniczyć w zawodach i powołuje się na zapis art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r.

Zdaniem Zarządu PZJ zapis art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r. w takim przypadku nie ma w ogóle zastosowania. Przepis ten jednak nie rozróżnia badań okresowych i kontrolnych, odnosi się do wszystkich rodzajów badań, a więc istotna wątpliwość pozostaje.

Zdaniem Zarządu PZJ zapis art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r. wymaga zmiany, albowiem dalsze jego obowiązywanie w tym zakresie jak obecnie (zwłaszcza gdy epidemia będzie jeszcze miała miejsce wiele miesięcy) uczyni bezpieczeństwo uprawiania sportu iluzorycznym, uczyni zapis art. 27 ustawy o sporcie wręcz fikcyjnym.

PZJ ponadto zwraca uwagę, że w art. 27 ustawy o sporcie jest użyty zwrot – „jest obowiązany do uzyskania orzeczenia lekarskiego o stanie zdrowia umożliwiającym bezpieczne uczestnictwo w tym współzawodnictwie.”

W jeździectwie zawodnik jest dopuszczony do startu w zawodach na podstawie adnotacji w systemie bazodanowym zawierającym termin ważności badań lekarskich, który wprowadza pracownik biura na podstawie przesłanego orzeczenia lekarskiego.

W sytuacji zapisu art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r. termin po 07.03.2020 roku może pozostawać w systemie nieprzedłużony.

Nasuwa się pytanie czy ten przepis prawny (art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r.) literalnie gwarantuje realizację przez Polskie Związki Sportowe zapisu Ustawy o Sporcie zobowiązującego zawodnika do „udziału w zawodach tylko w sytuacji uzyskania orzeczenia lekarskiego o stanie zdrowia umożliwiającym bezpieczne uczestnictwo w tym współzawodnictwie”?

Ponadto zaznaczamy, że wprowadzony przez Polski Związek Jeździecki wewnętrzny przepis, że „**Badania lekarskie muszą być aktualne. Orzeczenia lekarskie, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020r., zachowały ważność do 04.08.2020r.**” został w zdecydowanej większości zrealizowany i jest na bieżąco wypełniany przez zawodników zgłaszających się na zawody Kalendarza Imprez Polskiego Związku Jeździeckiego.

W końcu zaś należy zwrócić uwagę, że umowy dotacyjne podpisywane z Ministerstwem Sportu przewidują obowiązek składania przez PZJ oświadczeń o posiadaniu przez zawodników aktualnych orzeczeń lekarskich.

Powstaje zatem pytanie czy orzeczenia, których ważność minęła po dniu 7 marca 2020r. to orzeczenia aktualne, czy orzeczenia te potwierdzają aktualny stan zdrowia zawodników?

Z poważaniem

.....
Jan Soltysiak
Prezes Zarządu PZJ